

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **S.**, so sídlom v **B.**, IČO: **X.**, proti žalovaným **1/ J.**, bývajúcemu v **I.**, **2/ P.**, bývajúcemu vo **S.**, obaja zastúpení JUDr. **P.**, advokátom v **N.**, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne : **A.**, so sídlom v **B.**, IČO: **X.**, o **5 674,07 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19 C 239/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 21. novembra 2012 sp. zn. 25 Co 201/2012, takto

### r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 21. novembra 2012 sp. zn. 25 Co 201/2012 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

### O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra rozsudkom z 30. júna 2010 č.k. 19 C 239/2009-122 uložil žalovaným spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyňi 5.674,07 Eur so 6% úrokom z omeškania od 18. augusta 2005 do zaplatenia a náhradu trov konania v sume 2.089,93 Eur na účet advokáta do troch dní, keď z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaný 1/ bol držiteľom motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda a žalovaný 2/ bol v čase dopravnej nehody vodičom tohto motorového vozidla a poistnú udalosť zaviniť. V čase vzniku poistnej udalosti, t.j. k 14. októbru 2004 predmetné motorové vozidlo nemalo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“). Poistné za posledné obdobie od 1. januára 2003 do 31. decembra 2003 bolo splatné 1. januára 2003, žalovaný 1/ ho v lehote splatnosti neuhradil, preto poistenie zodpovednosti zaniklo k 31. januáru 2003 pre nezaplatenie poistného. Žalovaný 1/, ktorý tvrdil opak, v tomto smere neuniesol dôkazné

bremeno a nevedel súdu predložiť doklad o tom, že by na rok 2003 mal poistné uhradené. Žalobe preto v plnom rozsahu vyhovel a žalobkyni priznal aj úroky z omeškania od 18. augusta 2005, pretože žalovaní boli listom z 18. júla 2005 na plnenie v termíne do 17. augusta 2005 vyzvaní, avšak žalovanú sumu neuhradili. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. a úspechom žalobkyne v konaní.

Krajský súd v Nitre na odvolanie žalovaných, po zrušení jeho prvého rozsudku z 2. februára 2011 sp. zn. 25 C 187/2010 Najvyšším súdom Slovenskej republiky uznesením z 26. apríla 2012 sp. zn. 4 Cdo 148/2011a vrátením mu veci na ďalšie konanie, v poradí druhým rozsudkom z 21. novembra 2012 sp. zn. 25 Co 201/2012, opätovne zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov konania vo výške 2.437,28 Eur k rukám advokáta do 3 dní. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa po zle vyhodnotenom dokazovaní zaujal vo veci nesprávny právny záver. V konaní nebolo sporné, že žalovaný 1/ bol držiteľom motorového vozidla, ktoré požičal žalovanému 2/ a ten spôsobil 14. októbra 2004 dopravnú nehodu, pri ktorej bola spôsobená škoda na inom motorovom vozidle. Žalovaný 1/ mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v A. (ďalej len „poisťovňa“) s účinnosťou od 1. januára 2002, pričom poisťovňa tvrdí, že 1. februára 2003 došlo k zániku tohto poistenia z dôvodu nezaplatenia poistného za rok 2003 a preto ak došlo k poistnej udalosti v čase, keď žalovaný 1/ nemal uzatvorené zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, žalobkyňa bola povinná v zmysle zákona č. 328/2001 Z.z. plniť z garančného fondu. O žalobkyňou poskytnutom plnení poškodenému súd nemal pochybnosti. Odvolací súd uviedol, že podstata sporu spočíva v tom, že žalovaný 1/ tvrdil, že jeho poistný vzťah z povinného zmluvného poistenia nezanikol, len nevie preukázať zaplatenie zmluvného poistenia za rok 2003, avšak na dôkaz pravdivosti svojho tvrdenia uvádza, že bol v tom, že jeho poistný vzťah ďalej trvá, čo vyvodzoval z toho, že poisťovňa sa k nemu správala tak, ako keby poistný vzťah nezanikol, lebo mu poslala poštovú poukážku s číslom jeho poistnej zmluvy a sumou, ktorú zaplatil ako poistné na rok 2004. Taktiež poukazoval na to, že poisťovňa mu na rok 2004 zaslala tzv. zelenú kartu a koncom roka 2003 opravila evidenčné číslo motorového vozidla dovtedy nesprávne uvádzané v poistnej zmluve, pričom mu neoznámila, že poistenie zaniklo. Na druhej strane poisťovňa tvrdila, že listom zo 6. októbra 2003 oznámila žalovanému 1/ zánik poistenia k 1. februáru 2003 pre nezaplatenie zákonného poistenia pre rok 2003, avšak nevedela preukázať doručenie tohto listu. Odvolací súd na

základe zistení, že v konaní ide o fakty a tvrdenia dvoch strán, ktoré stoja proti sebe – zaplatenie poistného žalovaným 1/ za rok 2004, vystavenie zelenej karty, ako aj záznam o oprave evidenčného čísla motorového vozidla v roku 2003 – dospel k záveru, že poistný vzťah o povinnom zmluvnom poistení s poisťovňou trval, nikdy nezaniklo a to napriek tomu, že poisťovňa vo svojej evidencii nemá poznačenú alebo prijatú platbu poistného za rok 2003, pretože nemožno preniesť na ťarchu žalovaného 1/ to, že poisťovňa nevie preukázať vykonanú platbu poistného za rok 2003. Odvolací súd tak dospel k záveru, že v čase dopravnej nehody motorové vozidlo podliehalo režimu povinného zmluvného poistenia „s tým, že bola akoby živá poistná zmluva, lebo poistný vzťah trval“ a preto povinnosť plniť mala poisťovňa a nie žalobkyňa. Zamietnutie žaloby voči žalovanému 2/ potom odvolací súd odôvodnil ustanovením § 24 ods. 2 písm. b/, § 12 a § 24 ods. 7 zákona č. 328/2001 Z.z., keď dospel k záveru, že žalovaného 2/ v zmysle týchto ustanovení nemožno považovať za povinný subjekt. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorá žiadala rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodila z ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p., a dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., keď namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. S poukazom na ustanovenie § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 uviedla, že pokiaľ žalovaný 1/ nevie preukázať zaplatenie poistného za rok 2003 v čase zániku poistenia, ktoré nastalo 31. januára 2003, je nevyhnutné konštatovať, že poistenie zaniklo 31. januára 2003. Úhrada žalovaného 1/ z 5. januára 2004 je po započítaní dlžného poistného za čas od 1. januára 2003 do 31. januára 2003 bezdôvodným obohatením na strane poisťovne. Preplatok na poistnom bol žalovanému 1/ vrátený, ten si však vrátené peniaze nevyzdvihol. Medzinárodná poisťovacia karta platná od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 a doklad o zaplatení poistného na rok 2004 nie je bez potvrdenia o zaplatení poistného na rok 2003 dôkazom o tom, že poistná zmluva uzavretá 13. decembra 2001 bola v čase poistnej udalosti 14. októbra 2004 platná a že poistenie v tom čase trvalo. Poistenie vzniknuté na základe poistnej zmluvy z 13. decembra 2001 zaniklo zo zákona pre nezaplatenie poistného 31. januára 2003. Navyiac, možné je preukázať len zaplatenie poistného a to poštovým ústrižkom, výpisom z účtu a podobne. Nezaplatenie poistného podľa názoru dovolateľky postačuje tvrdiť, pokiaľ sa nepreukáže opak, t.j., že poistné zaplatené bolo. Za nesprávny považuje aj názor

odvolacieho súdu týkajúci sa nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného 2/ v predmetnom konaní, pričom podstatu pochybenia odvolacieho súdu vidí dovolateľka predovšetkým v nesprávnej interpretácii ustanovenia § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. vychádzajúcej z nesprávneho chápania základných pojmov používaných zákonom vrátane tých, ktoré sú v ňom výslovne definované.

Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne navrhol dovolanie zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania vo výške 500,71 Eur. Zopakoval skutočnosti uvádzané v priebehu doterajšieho konania týkajúce sa vykonania opravy evidenčného čísla v poisťovnej zmluve, vydania zelenej karty na rok 2004, prijatia poisťovnou na rok 2004, neupozornenia na skutočnosť týkajúcu sa zániku poistenia, nepreukázania doručenia mu listu týkajúceho sa zániku poisťovného vzťahu a pod. S poukazom na to, že v predmetnom konaní ide o spotrebiteľský vzťah, považoval za vylúčené, aby na jeho osobu bola neúmerne prenášaná akákoľvek dôkazná povinnosť, keď dovolateľ zámerne opomína správanie poisťovateľa v dobe po 31. januári 2003 napriek tomu, že len z tohto je možné vyvodit' ďalšie trvanie zmluvného vzťahu v roku 2003 a 2004, keďže zaplatenie poisťovného za obdobie roka 2003 je v konaní sporné.

Žalovaný 2/ vyjadrenie k dovolaniu nepodal.

Vedľajší účastník na strane žalobkyne v písomnom vyjadrení uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym odôvodnením podaného dovolania a navrhuje, aby dovolací súd rozhodol v zmysle alternatívneho dovolacieho návrhu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), za ktorú koná jeho zamestnanec s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je oprávnený rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolatelia obsahovo vymedzili (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej len „§ 237 O.s.p.“), neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Uvedené zákonné ustanovenie § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však nebola dovolateľkou namietaná a dovolacím súdom nebola v konaní ani zistená.

Rovnako dovolací súd vzhľadom na § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal, či v konaní nedošlo k tzv. inej (než v § 237 O.s.p. uvedenej) procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ani procesná vada konania tejto povahy nebola v dovolaní namietaná a v dovolacom konaní nevyšla najavo.

Dovolateľka tvrdí, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením veci je činnosť

súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval.

Dovolaateľka namieta, že odvolací súd nesprávne vec právne posúdil, keď na vec neaplikoval ustanovenie § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. vo vzťahu k žalovanému 1/ a zániku jeho poistného vzťahu a nesprávne interpretoval ustanovenie § 24 ods. 7 tohto zákona vo vzťahu k žalovanému 2/.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci, povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má nájomca.

Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., poistným obdobím je spravidla jeden kalendárny rok, prípadne kratšie obdobie. Spôsob platenia poistného, dĺžku poistného obdobia a poistného určujú všeobecné poistné podmienky.

Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti zanikne tiež, ak poistné nebolo zaplatené do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, ak pre takýto prípad nebola v poistnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto lehoty.

V prejednávanej veci Slovenská poisťovňa, a.s. (právna predchodkyňa vedľajšieho účastníka – pozn. dovolacieho súdu) ako poistník a žalovaný 1/ ako poistenec, uzatvorili 13. decembra 2001 zmluvu č. X. o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Š., EČV: N., so začiatkom poistenia od 1. januára 2002 na dobu neurčitú, s dohodnutými ročnými platbami poistného (por. čl. 76). Žalovaný 2/ ako

vodič motorového vozidla, ktorého držiteľom je žalovaný 1/, spôsobil 14. októbra 2004 dopravnú nehodu s následkom škody na inom motorovom vozidle. Žalobkyňa v zmysle ustanovenia § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. spôsobenú majetkovú škodu uhradila z dôvodu, že za ňu zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti (žalovaný 1/).

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie S. (ďalej len "kancelária"). Podľa ods. 2, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy (v čase vzniku poistnej udalosti zákon č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, alebo Občiansky zákonník).

Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. v znení platnom v rozhodnom čase, poistenie zodpovednosti zanikne tiež, ak poistné nebolo zaplatené do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, ak pre takýto prípad nebola v poistnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto lehoty.

Zákon č. 381/2001 Z.z. (o.i.) upravuje spôsob zániku poistenia pre nezaplatenie poistného a zároveň určuje aj presný okamih zániku poistného vzťahu (por. § 9 ods. 4 cit. zákona). Takto koncipovaná právna norma presne, zrozumiteľne a úplne formuluje spôsob i okamih zániku právneho vzťahu. V tejto súvislosti nie je prípustný iný výklad zániku poistného vzťahu.

Pokiaľ odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukazoval na to, že žalovaný 1/ nebol zo strany poisťovne upozornený na to, že poistný vzťah zanikol, je potrebné uviesť, že z ustanovenia žiadneho právneho predpisu poisťovní takáto povinnosť nevyplýva a existenciu trvania poistného vzťahu v prejednávanej veci nemožno vyvodzovať ani z následného správania sa poisťovne, pretože táto skutočnosť (zánik poistenia) *expressis verbis* vyplýva z ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z.

Rovnako je potrebné stotožniť sa s názorom vysloveným dovolateľkou v dôvodoch dovolania, že dôkazná povinnosť týkajúca sa (ne)zaplatenia poistného žalovaným 1/ na rok 2003 stíha žalovaného 1/ a nie žalobkyňu a pokiaľ ten nepreukáže zaplatenie poistného, potrebné je mať za to, že poistné zaplatené nebolo. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých

sa týka povinnosť účastníka konania tvrdiť a označiť dôkazy na preukázanie tvrdení, je vždy daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané) a aj nositeľa dôkazného bremena. V závislosti na hypotéze právnej normy má každá zo strán sporového konania samostatnú (vlastnú) povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť a teda aj z toho vyplývajúce odlišné a samostatné bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka konania, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Občiansky súdny poriadok v prípade bremena tvrdenia a bremena dôkazu ponecháva na účastníkovi, ako bude v konaní postupovať. Pokiaľ účastník konania nerešpektuje bremeno tvrdenia alebo dôkazné bremeno, ktoré ho zaťažujú, z hľadiska procesného postupuje vo svoj neprospech. Procesná nečinnosť účastníka v tomto smere má (pre neho) negatívne dôsledky pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, čo sa v konečnom dôsledku prejaví vo vydaní (pre neho) nepriaznivého rozhodnutia. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho - ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti (nie je možné preukázať, že niečo sa nestalo). V prejednávanej veci to potom znamená, že žalobkyňa nemala povinnosť preukázať neexistenciu skutočnosti, z ktorej odvodzovala tvrdenie, že žalovaný 1/ nezaplatil poisťné za rok 2003, ale naopak, preukázanie zaplatenia poisťného za toto obdobie bolo výlučne povinnosťou žalovaného 1/. Tejto dôkaznej povinnosti sa žalovaný 1/ nemôže zbaviť ani tým, že v prejednávanej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu (ako na to poukazuje vo svojom vyjadrení k dovolaniu – por. č.l. 275).

Za dôvodné považoval dovolací súd aj dovolanie žalobkyne vo vzťahu k žalovanému 2/, keď odvolací súd vo vzťahu k tomuto žalovanému dospel k záveru, že zákon č. 328/2001 Z.z. sa na neho nevzťahuje, pretože „Oprávnenie S. je dané tak, ako je dané v paragrafe o použití garančného fondu, ale aj o tzv. regrese, ale regrese v zmysle § 24 ods. 7 z dôvodu §

24 ods. 2 písm. b/ tohto zákona iba v prípade osobitného regresu, lebo to je osobitné špeciálne ustanovenie vo vzťahu k § 12 tohto zákona.“

Odvolací súd k danej problematike zaujal stanovisko už vo veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4 Cdo 134/2009, od ktorého stanoviska nemá potrebu ani dôvod sa odkloniť ani v prejednávanej veci.

Podľa § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. kancelária poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti.

Podľa § 24 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 proti kancelárii za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

Podľa § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. kancelária má právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa odseku 2 písm. a/, b/, f/ a g/, na náhradu toho, čo za neho plnila. Kancelária má právo proti poisťovateľovi na náhradu toho, čo plnila za poisteného podľa odseku 2 písm. c/. Kancelária je povinná požadovať od príslušnej kancelárie poisťovateľov náhradu toho, čo plnila poškodenému podľa odseku 2 písm. e/ a podľa § 24a ods. 1 písm. a/.

V zmysle ustanovenia § 20 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. bola zriadená kancelária ako právnická osoba, ktorá okrem iného, poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu. Účelom vytvorenia poistného garančného fondu je, aby aj v tých prípadoch, ktoré sú taxatívne vymenované v § 24 ods. 2 zákona, bolo poškodenému zabezpečené poskytnutie plnenia za škodu, na ktorú má poškodený právo za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi. Jedným z nich je aj prípad, keď motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda, nie je v čase škodovej udalosti poistené. Zo znenia § 24 ods. 2 písm. b/ zákona vyplýva, že kancelária tu poskytuje plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla namiesto osoby, ktorá za túto škodu zodpovedá (...“za ktorú zodpovedá osoba“..). Osobou bez poistenia zodpovednosti je preto treba rozumieť toho, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou takého vozidla, u ktorého nebola uzavretá poistná zmluva v zmysle § 3 zákona č. 381/2001 Z.z. (touto osobou bude spravidla aj ten, kto má povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu, napr. prevádzkovateľ).

V ustanovení § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. je upravené právo kancelárie na náhradu vyplatených plnení z poistného garančného fondu za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Okruh osôb, proti ktorým má kancelária tzv. postihové právo, je upravený rôzne, v závislosti od toho, aký je status vozidla, ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená. V prípadoch podľa odseku 2 písm. a/, b/, f/ a g/ má kancelária právo proti tomu, kto za škodu zodpovedá (veta prvá citovaného zákonného ustanovenia). V prípade podľa odseku 2 písm. c/ má kancelária právo proti poisťovateľovi (veta druhá citovaného zákonného ustanovenia) a napokon v prípade podľa odseku 2 písm. e/ a podľa § 24a ods. 1 písm. a/ zákona má kancelária povinnosť požadovať náhradu toho, čo plnila poškodenému od príslušnej kancelárie poisťovateľov (veta tretia citovaného zákonného ustanovenia). To znamená, že kancelária má v prípade poskytnutia poistného plnenia za škodu v zmysle § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. právo postihu proti tomu, u koho je daná zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu.

Ustanovenie § 24 ods. 7 veta prvá v spojení s § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. je potrebné vykladať tak, že kancelária má právo postihu proti každému, kto za škodu zodpovedá a za koho plnila. Kancelária má teda právo postihu aj proti osobe, ktorá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia, t.j. aj proti vodičovi (pri prevádzke tuzemského motorového vozidla je vodič povinný mať pri sebe potvrdenie o poistení zodpovednosti a teda presvedčiť sa, či je vozidlo poistené).

Preto ak odvolací súd vo vzťahu k žalovanému 2/ dospel k opačnému právnomu názoru, neposúdil vec správne po právnej stránke ani v tejto časti, pretože jeho povinnosťou bolo skúmať zodpovednosť žalovaného 2/ z pohľadu všeobecnej zodpovednosti zakotvenej v ustanovení § 420 Občianskeho zákonníka.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dovolací súd preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil vo výroku, ktorým zmenil výrok rozsudku súdu prvého stupňa a tiež v od ňom závislom výroku o trovách konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Právny názor dovolacieho súdu v tomto rozhodnutí vyslovený je pre odvolací súd záväzný (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.)

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

**P o u ě n i e :** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

**V Bratislave 24. júna 2015**

**JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová